

Advies van de Raad voor de Journalistiek

over de vraag van

de raad van bestuur van de Vlaamse vereniging van beroepsjournalisten VVJ

met betrekking tot

een undercoverreportage van Radio 1

Met een mail van 29 mei 2006 vraagt Pol Deltour, nationaal secretaris van de VVJ, aan de Raad voor de Journalistiek om zich uit te spreken over het gebruik van de undercovermethode, naar aanleiding van de reportage die een journalist van Radio 1 heeft gerealiseerd over het VTM-programma 'Wie wordt de man van Wendy?'. De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft het dossier onderzocht en besproken tijdens een hoorzitting op 12 april 2007. Op de bijeenkomst is Chris Dewitte, producer van het radio 1-programma 'Voor de dag' en coördinator van de nieuwsprogramma's bij Radio 1, gehoord.

DE FEITEN

In mei 2006 ontstaat enige commotie nadat aan het licht is gekomen dat reporter Erik Van Grieken van het radioprogramma 'Wilde geruchten' zich in een andere hoedanigheid heeft ingeschreven als kandidaat voor het VTM-programma 'Wie wordt de man van Wendy?'. Hij had de bedoeling hierover, gebruik makend van verborgen opnameapparatuur, een reportage te maken. Nadat Van Grieken tot de laatste selectie is gekomen, wordt hij ontmaskerd. Na reactie van de VMMA heeft de VRT besloten het programma niet uit te zenden. Volgens VTM beantwoordt het gebeurde niet aan de in de sector en bij de VRT gangbare regels in verband met undercoverjournalistiek.

DE VRAAG OM ADVIES VAN DE VVJ

De raad van bestuur van de VVJ heeft beslist om deze zaak voor te leggen aan de Raad voor de Journalistiek, 'in de hoop dat de regels inzake undercoverjournalistiek dermate worden uitgeklaard dat incidenten zoals dit maximaal kunnen vermeden worden.'

STANDPUNT VAN RADIO 1

Op de hoorzitting van 12 april 2007 voert Chris De Witte aan dat 'Wilde geruchten' een programma in de zogenaamde infotainment-sfeer is. De redactieploeg had het plan opgevat om met een undercoverreportage verslag uit te brengen van de selectie van een kandidaat-echtgenoot voor Wendy Van Wanten. Het onderwerp was opgevat als een ludiek onderdeel van het magazine. Het was zeker niet de bedoeling om iemand schade te

berokkenen. Toen Erik Van Grieken tot de laatste selectie van het VTM-programma 'Wie wordt de man van Wendy?' was doorgedrongen, werd zijn verborgen opnameapparatuur ontdekt.

Chris De Witte voert aan dat de VRT besloten heeft om de opnames niet te gebruiken, gelet op de commotie die was ontstaan. Hij erkent dat het undercoverproject vooraf niet besproken werd met de redactieverantwoordelijken van Radio 1 en dat het maatschappelijke belang ervan beperkt was.

ADVIES

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de elementen van deze zaak onderzocht en komt tot volgende bevindingen:

In deze zaak ontbreekt een ernstig maatschappelijk belang, dat het gebruik van de undercovermethode zou kunnen verantwoord hebben. Evenmin werd over het project overleg gepleegd met de redactieverantwoordelijken, die de eindverantwoordelijkheid dragen over de realisatie ervan. Voorts wordt betwijfeld of de informatie, die de journalist wilde verkrijgen, niet met de klassieke journalistieke middelen kon verkregen worden. Ten slotte wordt vastgesteld dat de voorgenomen werkwijze in dit geval geen gevaar opleverde voor de journalist.

Naar aanleiding van deze zaak (en van een tweede vraag om advies van de VVJ over een undercoverreportage van VTM) heeft de Raad voor de Journalistiek op zijn bijeenkomst van 10 mei 2007 een aantal principes van journalistieke beroepsethiek gepreciseerd in een 'Richtlijn over undercoverjournalistiek'.

Brussel, 14 juni 2007